

PRÍLOHA 3

VÝDAVKY NA POĽNOHOSPODÁRSTVO A ROZVOJ VIDIEKA

OBSAH

1. Organizácia trhu s agrárnymi komoditami – trhovoorientované výdavky	2
2. priame platby.....	3
Prechodné vnútroštátne platby	4
3. Rozvoj vidieka	6
4. Operačný program Rybné hospodárstvo	8
5. Štátna pomoc a národné podpory	9
6. Celková podpora na poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka	12

Hlavná finančná podpora na poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka v SR aj v roku 2019 bola poskytovaná zo zdrojov EÚ. Rozhodujúci podiel v štruktúre podpôr tvorili priame platby a platby na PRV SR 2014 – 2020. Časť výdavkov bola spolufinancovaná zo štátneho rozpočtu. Štruktúra výdavkov na poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka rešpektovala princípy Spoločnej poľnohospodárskej politiky uplatňovanej v krajinách EÚ.

1. ORGANIZÁCIA TRHU S AGRÁRNymi KOMODITAMI – TRHOVOORIENTOVANÉ VÝDAVKY

Činnosti súvisiace s organizovaním trhu zabezpečuje PPA – Sekcia organizácie trhu. Spoločnú organizáciu trhu s poľnohospodárskymi výrobkami upravuje nariadenie EP a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami a nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 v platnom znení. Trhovo orientované výrobky (TOV) sú financované z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF), ktorý je súčasťou všeobecného rozpočtu EÚ.

Niektoré z trhových opatrení sú spolufinancované zo štátneho rozpočtu (napr. „Školský program“ – zameraný na dodávanie ovocia, zeleniny, mlieka a výrobkov z nich do škôl, „Národný program stabilizácie a rozvoja slovenského včelárstva“ a pomoc organizáciám výrobcov a skupinám výrobcov v rámci operačných programov).

V sektore vinohradníctva a vinárstva bola v roku 2019 vyplatená najvyššia podpora na opatrenia na reštrukturalizáciu vinohradov.

V sektore ovocia a zeleniny boli vyplácané finančné prostriedky na operačné programy organizácií výrobcov. Súčasťou podporných mechanizmov v rámci Spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov EÚ je školský program časť školské ovocie a zelenina. Cieľom tohto programu je zvýšiť konzumáciu ovocia a zeleniny u detí, pôsobiť na zmenu ich stravovacích návykov a predchádzať chorobám zo zvýšenej hmotnosti a obezity. Finančné prostriedky na dodávanie ovocia, zeleniny a výrobkov z nich žiakom v školských zariadeniach poskytuje EÚ a SR zo štátneho rozpočtu.

Do sektora mlieka a mliečnych výrobkov patrí školský program časť školské mlieko, ktorý sa začal v SR uplatňovať od roku 2004 a realizuje sa aj v ďalších štátoch EÚ. Cieľom programu je zvýšiť spotrebu mlieka a mliečnych výrobkov a podporiť zdravú výživu detí. Finančné prostriedky na dodávanie mlieka a mliečnych výrobkov žiakom v školských zariadeniach poskytuje EÚ a SR zo štátneho rozpočtu. V sektore mlieka a mliečnych výrobkov sa vynaložili finančné prostriedky aj v súvislosti s nákladmi na intervenčné skladovanie sušeného odtučneného mlieka. V priebehu finančného roka 2019 boli všetky zásoby intervenčne skladovaného sušeného odtučneného mlieka predané prostredníctvom verejnej súťaže.

Národný program stabilizácie a rozvoja slovenského včelárstva je spolufinancovaný zo strany EÚ vo výške 50 % a rovnako 50 % zo strany štátneho rozpočtu SR. Ide o včelársky program, ktorý vypracúvajú členské štáty ako štúdiu v oblasti štruktúry výroby a uvádzania na trh v sektore včelárstva na svojom území.

Čerpanie trhovo orientovaných výdavkov (TOV) reaguje na situáciu na trhu s agropotravinárskymi komoditami, závisí od počtu žiadostí podľa jednotlivých opatrení, ako aj od realizácie týchto opatrení. Pri niektorých programoch (napr. pri programe stabilizácie a rozvoja

SPRÁVA O POĽNOHOSPODÁRSTVE A POTRAVINÁRSTVE V SLOVENSKEJ REPUBLIKE ZA ROK 2019

včelárstva, podpore propagácie poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov, školských programoch) sú zo strany EK na jednotlivé roky stanovené limity.

Tab. 1 **Prehľad čerpania trhov orientovaných výdavkov (TOV) (v €)**

TOV	2018	2019
Reštrukturalizácia vinogradov	2 514 780	5 350 108
Poistenie úrody	315 885	331 603
Investície do podnikov	630 489	646 251
Propagácia na trhoch tretích krajín	28 500	54 470
Propagácia vína v členských štátoch EÚ	0	25 000
Mimoriadne podporné opatrenia – OV OZ stiahnutie z trhu	23 606	0
Podpora operačných programov OZ (EÚ)	1 991 536	2 410 392
Podpora operačných programov OZ (ŠR SR)	776 246	30 152
Školské ovocie (EÚ)	2 195 913	2 186 812
Školské ovocie (ŠR SR)	1 037 117	1 704 992
Školské mlieko (EÚ)	1 114 765	1 094 760
Školské mlieko (ŠR SR)	1 329 715	1 658 400
Podpora včelárom (EÚ)	551 688	584 342
Podpora včelárom (ŠR SR)	551 688	584 342
SPOLU TOV	13 061 928	16 661 624

Prameň: Odbor pôdohospodárskej politiky, MPRV SR, rok 2019, údaje o čerpaní EPZF zasielané EK na základe vyhlásení o výdavkoch PPA

V roku 2019 bolo na TOV poskytnutých 16,66 mil. €, čo je o 27,6 % viac ako v roku 2018, kedy bolo poskytnutých na TOV 13,06 mil. €.

Okrem toho boli v rámci TOV podporované aj intervencie vo forme verejného skladovania, ktoré sú realizované mimorozpočtovým režimom. Zo samostatného účtu sa v roku 2019 vyplatilo 5 831,46 € za skladovanie sušeného odstredeného mlieka a odvieďa sa DPH v objeme 58 011,51 €. Príjmom účtu boli platby za predaj sušeného odstredeného mlieka v objeme 424 956,60 €, vyúčtovanie mesačných platieb EPZF na pokrytie výdavkov vynaložených PPA vo finančných rokoch 2016 až 2019 v objeme 6 045,32 € a refundácia DPH v objeme 844,02 €. Zostatok na tomto účte k 31. 12. 2019 predstavoval objem 62 566 362,19 €.

2. PRIAME PLATBY

Priame platby tvoria významnú časť výdavkov EÚ do poľnohospodárstva a predstavujú priamu podporu príjmu poľnohospodárov podľa vopred stanovených podmienok oprávnenosti. Realizujú sa formou bežných transferov subjektom priamo hospodáriacim na pôde. Pravidlá poskytovania priamych platieb upravuje nariadenie EP a Rady (EÚ) č. 1307/2013 v platnom znení a nariadenie vlády SR č. 342/2014 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve v súvislosti so schémami oddelených priamych platieb v znení neskorších predpisov. Systém priamych platieb sa odvíja z princípu odviazania platieb od produkcie, pričom platby sú vyplácané na hektár výmery poľnohospodárskej plochy žiadateľa. Platby sú nárokovateľné, t. j. ak o ne poľnohospodár požiada a splní podmienky pre ich priznanie, platby musia byť poskytnuté. Zároveň sú zavedené režimy viazaných platieb k aktuálnemu roku podania žiadosti a reálnej produkcii jednotiek žiadateľa podľa nariadenia vlády SR č. 36/2015 Z. z., ktorým sa ustanovujú

pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve v súvislosti so schémami viazaných priamych platieb v znení neskorších predpisov.

V roku 2019 a 2018 bolo možné priame platby poskytnúť nasledovnou formou:

Oddelené priame platby:

- Jednotná platba na plochu (SAPS) – prechodný zjednodušený režim základnej platby
- Platba na poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie
- Platba pre mladých poľnohospodárov

Viazané priame platby:

- Platba na pestovanie cukrovej repy
- Platba na pestovanie chmeľu
- Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia s vysokou prácnosťou
- Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia s veľmi vysokou prácnosťou
- Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny s vysokou prácnosťou (do roku 2019)
- Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny s veľmi vysokou prácnosťou (do roku 2019)
- Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny (od roku 2019)
- Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín (od roku 2019)
- Platba na pestovanie rajčiakov
- Platba na chov bahníc, jariet a kôz
- Platba na výkrm vybraných kategórií hovädzieho dobytku
- Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka“

Poskytovanie viazaných priamych platieb upravuje nariadenie vlády SR č. 36/2015 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve v súvislosti so schémami viazaných priamych platieb v znení neskorších predpisov.

PRECHODNÉ VNÚTROŠTÁTNE PLATBY

Poskytovanie vnútroštátnych platieb upravuje nariadenie vlády SR č. 152/2013 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou prechodných vnútroštátnych platieb v znení neskorších predpisov:

- Doplnková vnútroštátna platba na plochu v zmysle § 2 nariadenia vlády SR č. 152/2013 Z. z.
- Doplnková vnútroštátna platba na chmeľ v zmysle § 3 nariadenia vlády SR č. 152/2013 Z. z.
- Doplnková vnútroštátna platba na dobytie jednotky v zmysle § 4 nariadenia vlády SR č. 152/2013 Z. z.

Tab. 2 Sadzby pre priame platby (v €)

Oddelené priame platby	Merná jednotka	2018	2019
Prechodný zjednodušený režim základnej platby	ha	140,37	136,74
Platba na poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie	ha	72,53	73,35
Platba pre mladých poľnohospodárov	ha	63,75	118,41
V zmysle § 15 ods. 2 nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z., koeficient úhrady finančnej disciplíny (r. 2018) je 1,348051 %.			
V zmysle § 15 ods. 2 nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z., koeficient úhrady finančnej disciplíny (r.2019) je 1,381096 %.			
Viazané priame platby			
Platba na pestovanie cukrovej repy	ha	370,38	378,11
Platba na pestovanie chmeľu	ha	414,13	451,43
Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia s vysokou prácnosťou	ha	135,63	137,55
Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia s veľmi vysokou prácnosťou	ha	262,67	294,02
Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny s vysokou prácnosťou	ha	45,44	-
Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny s veľmi vysokou prácnosťou	ha	101,87	-
Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny	ha	-	357,29
Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín	ha	-	323,64
Platba na pestovanie rajčiakov	ha	568,73	561,23
Platba na chov bahníc, jariet a kôz	ks	18,04	19,67
Platba na výkrm vybraných kategórií HD	DJ	227,23	220,34
Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka	ks	288,95	294,27
V zmysle § 16 nariadenia vlády č. 36/2015 Z. z., koeficient úhrady finančnej disciplíny (r. 2018) je 1,348051 %.			
V zmysle § 15 ods. 2 nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z., koeficient úhrady finančnej disciplíny (r. 2019) je 1,381096 %.			
Prechodné vnútroštátne platby			
Doplňková vnútroštátna platba na plochu	ha	0	0
Doplňková vnútroštátna platba na chmeľ	ha	0	0
Doplňková vnútroštátna platba na dobytie jednotky:			
podľa § 4 ods. 2 písm. a), b), c) a f) nariadenia vlády č. 152/2013 Z. z.:	DJ	0	0
podľa § 4 ods. 2 písm. d) nariadenia vlády č. 152/2013 Z. z.:	DJ	84	77
podľa § 4 ods. 2 písm. e) nariadenia vlády č. 152/2013 Z. z.:	DJ	54,60	50,05

Prameň: MPRV SR, PPA

Tab. 3 Vyplatené priame platby (v mil. €)

Tituly	2018	2019
Prechodné vnútroštátne platby, z toho:		
- doplnková vnútroštátna platba na dobytčie jednotky	4,67	4,12
Prechodný zjednodušený režim základnej platby	249,13	270,2
Platby na poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie (greening)	131,30	144,75
Platba pre mladých poľnohospodárov	0,58	0,84
Viazané priame platby, z toho:		
platba na pestovanie cukrovej repy	8,04	9,95
platba na pestovanie chmeľu	0,09	0,04
platba na pestovanie vybraných druhov ovocia s vysokou prácnosťou	0,13	0,21
platba na pestovanie vybraných druhov ovocia s veľmi vysokou prácnosťou	0,39	0,55
platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny s vysokou prácnosťou	0,07	0,04
platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny s veľmi vysokou prácnosťou	0,73	0,26
platba na pestovanie rajčiakov	0,29	0,1
platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín	0	5,71
platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny	0	0,74
platba na chov bahníc, jariet a kôz	5,19	4,90
platba na výkrm vybraných kategórií hovädzieho dobytku	8,60	8,78
platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka	33,52	33,04
Refundácia priamej pomoci vo vzťahu k finančnej disciplíne	5,60	6,39
Priame platby spolu	448,33	490,63

Prameň: Odbor pôdohospodárskej politiky, MPRV SR, rok 2019, údaje o čerpaní EPZF zasielané EK na základe vyhlásení o výdavkoch PPA

3. ROZVOJ VIDIEKA

Financovanie výdavkov v oblasti rozvoja vidieka sa realizuje prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV). V zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013 je EPFRV jedným z európskych štrukturálnych a investičných fondov, ktorých podpora má dopĺňať národné intervencie v súvislosti so stratégiou EÚ na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu – stratégie „Európa 2020“. Národným dokumentom, ktorý stanovuje stratégiu a priority SR pre využitie európskych štrukturálnych a investičných fondov, je Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020 schválená EK 20. 6. 2014. EPFRV je súčasťou všeobecného rozpočtu EÚ. Všeobecné pravidlá podpory Únie pre rozvoj vidieka financovanej z EPFRV upravuje nariadenie EP a Rady (EÚ) č. 1305/2013 v platnom znení.

Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 (PRV SR 204 – 2020) je určený pre celé územie Slovenska (NUTS I). Program bol schválený Európskou komisiou Vykonávacím rozhodnutím

C (2015) 831 dňa 13. 2. 2015. Na jeho implementáciu bolo vyčlenených celkovo 2 079 595 129 € z verejných výdavkov, z toho 1 545 272 844 € predstavuje príspevok EPFRV a 534 322 285 € predstavuje príspevok štátneho rozpočtu SR. PRV SR 2014 – 2020 je dokumentom, na základe ktorého sa poskytuje pomoc v rámci 16 opatrení (vrátane opatrenia „Technická pomoc“) prislúchajúcim k šiestim prioritám rozvoja vidieka.

Vykonávacím rozhodnutím Komisie č. C(2016) 526 zo dňa 27. januára 2016 bolo zmenené vykonávacie rozhodnutie č. C(2015) 831. Na základe uvedenej zmeny (modifikácie PRV SR 2014-2020) boli verejné príspevky na implementáciu programu rozvoja vidieka navýšené z 2 079 595 129 € na úroveň 2 099 199 696 € a maximálny príspevok z EPFRV z 1 545 272 844 € na úroveň 1 559 691 844 €. K maximálnemu príspevku EPFRV je priradené spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu SR vo výške 539 507 852,00 €.

V súlade s cieľmi politiky SPP boli v oblasti PRV SR 2014 – 2020 na obdobie rokov 2014 – 2020 definované tieto dlhodobé strategické ciele:

- podporovať konkurencieschopnosť poľnohospodárstva,
- zabezpečovať udržateľné hospodárenie s prírodnými zdrojmi a opatrenia v oblasti klímy,
- dosiahnuť vyvážený územný rozvoj vidieckych hospodárstiev a komunít vrátane vytvárania a udržiavania pracovných miest.

Tab. 4 Výdavky na PRV SR 2014 – 2020 za rok 2019 (v mil. €)

Opatrenie	Verejné výdavky spolu (€)	z toho: EPFRV (€)	z toho: ŠR (€)
Prenos znalostí a informačné akcie	0,02	0,02	0,01
Poradenské služby	0,00	0,00	0,00
Investície do hmotného majetku	82,99	62,20	20,79
Obnova potenciálu poľnohosp. výroby - prevencia	0,00	0,00	0,00
Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti	17,85	13,37	4,48
Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach	25,28	18,96	6,33
Investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenia životaschopnosti lesov	18,44	13,83	4,61
Agroenvironmentálno-klimatické opatrenie	20,50	15,17	5,33
Ekologické poľnohospodárstvo	17,02	12,54	4,48
Platby v rámci NATURA 2000 a smernice o vode	1,04	0,78	0,26
Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami	63,56	47,48	16,09
Dobré životné podmienky zvierat	25,78	19,02	6,76
Lesnícko-environmentálne platby	1,11	0,83	0,28
Spolupráca	0,78	0,56	0,22
LEADER	0,14	0,08	0,06
Technická pomoc	8,38	6,28	2,09
PRV SR 2014-2020 rok 2019 spolu	282,90	211,12	71,89
Projektové opatrenia	153,88	115,29	38,59
Neprojektové opatrenia	129,02	95,83	33,19

Prameň: Odbor pôdohospodárskej politiky, MPRV SR, rok 2019, údaje o čerpaní EPFRV zasielané EK na základe vyhlásení o výdavkoch PPA

Podpora na rozvoj vidieka medziročne vzrástla, v roku 2018 boli vyplatené podpory žiadateľom v rámci PRV SR 2014 – 2020 vo výške 270,51 mil. € (z toho 201,28 mil. € zdroj EPFRV a 69,23 mil. € zo zdrojov ŠR), v roku 2019 boli vyplatené podpory vo výške 282,90 mil. €, z toho 211,12 mil. € z EPFRV a 71,89 mil. € zo zdrojov ŠR (medziročné zvýšenie o 4,6 %).

4. OPERAČNÝ PROGRAM RYBNÉ HOSPODÁRSTVO

OP RH 2014 – 2020 je vypracovaný v súlade s prílohou I vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 771/2014 zo 14. júla 2014, ktorým sa stanovujú pravidlá podľa nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 508/2014 o Európskom námornom a rybárskom fonde pokiaľ ide o vzor operačných programov, štruktúru plánu kompenzácií dodatočných nákladov vzniknutých prevádzkovateľom pri rybolove, chove, spracovaní a marketingu určitých produktov rybolovu a akvakultúry z najvzdialenejších regiónov Únie, vzor prenosu finančných údajov, obsah správ o hodnotení ex ante a minimálne požiadavky na plán hodnotenia, ktorý sa má predložiť v rámci Európskeho námorného a rybárskeho fondu v platnom znení. Bol schválený uznesením vlády Slovenskej republiky č. 481/2014 z 24. 9. 2014, je programovým dokumentom MPRV SR, ktorý je základným rámcom pre poskytovanie podpory spolufinancovanej z Európskeho námorného a rybárskeho fondu (ENRF) v programovom období 2014 - 2020 a z prostriedkov štátneho rozpočtu SR. OP RH SR pokrýva celé územie Slovenskej republiky.

Celkový objem verejných výdavkov na sedemročné programové obdobie predstavuje 20 832 779 € (z toho ENRF: 15 785 000 €, štátny rozpočet SR: 5 047 779 €). Finančné prostriedky z operačného programu by mali prispieť najmä k zvýšeniu konkurencieschopnosti a domácej produkcie akvakultúry, vrátane spracovania produktov akvakultúry, k zvýšeniu kvality a pridanej hodnoty produktov, zefektívneniu a racionalizácii výrobných procesov, zvýšeniu, resp. udržaniu zamestnanosti v sektore, zvýšeniu efektívnosti využívania zdrojov, a to so zreteľom na ochranu životného prostredia, ďalej k zlepšeniu zberu údajov za sektor akvakultúry a spracovania a ich vypovedacej schopnosti, vrátane vykonávania systému Únie na kontrolu, inšpekcie a presadzovanie v súlade so Spoločnou rybárskou politikou EÚ.

OP RH poskytuje podpory v rámci priorít Únie:

priorita Únie 2 Podpora akvakultúry, ktorá je environmentálne udržateľná, efektívne využíva zdroje, je inovačná, konkurencieschopná a založená na znalostiach

priorita Únie 3 Podpora vykonávania Spoločnej rybárskej politiky

priorita Únie 5 Podpora marketingu a spracovania

priorita Únie 7 Technická pomoc

Tab. 5 Výdavky na OP RH 2014 - 2020 vyplatené v roku 2019 (v €)

Opatrenie	Verejné výdavky spolu (v €)	Z toho EPFRV (v €)	Z toho ŠR (v €)
Priorita Únie 2	344 803	258 602	86 201
Priorita Únie 3	0	0	0
Priorita Únie 5	267 560	200 670	66 890
Priorita Únie 7 (technická pomoc)	70 097	52 573	17 524
SPOLU	682 460	511 845	170 615

Prameň: Odbor Riadiaceho orgánu Operačného programu Rybné hospodárstvo, MPRV SR, rok 2019, údaje o čerpaní ENRF

V rámci 3. programového obdobia, t. j. na OP RH SR 2014 – 2020 boli v roku 2019 čerpané finančné prostriedky vo výške 0,68 mil. € a v roku 2018 boli vyplatené vo výške 0,89 mil. € (zníženie o 0,21 mil. €).

5. ŠTÁTNA POMOC A NÁRODNÉ PODPORY

Štátna pomoc a minimálna pomoc podľa výnosu MPRV SR z 10. decembra 2014 č. 660/2014-100 o poskytovaní podpory v poľnohospodárstve, potravinárstve, lesnom hospodárstve a rybnom hospodárstve, sa môže poskytnúť na: činnosti v poľnohospodárskej prvovýrobe, činnosti v spracovaní poľnohospodárskych výrobkov a výrobe potravinárskych výrobkov, činnosti v marketingu poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov, investície na ochranu kultúrneho a prírodného dedičstva nachádzajúce sa v pôdohospodárskych podnikoch, nápravu škôd spôsobených nepriaznivými poveternostnými udalosťami a živelnou pohromou v sektore pôdohospodárstva, výskum a vývoj v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve, činnosti v lesnom hospodárstve, činnosti zamerané na rozvoj vidieka, zamestnávanie znevýhodnených zamestnancov a značne znevýhodnených zamestnancov a na činnosti v hospodárskom chove rýb.

Štátna pomoc a národné podpory sa poskytli v zmysle legislatívy:

- zákon č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci),
- zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 280/2017 Z. z. o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka o zmene zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1. 1. 2018,
- zákon č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 194/1998 Z. z. o šľachtení a plemenitbe hospodárskych zvierat a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov,

SPRÁVA O POĽNOHOSPODÁRSTVE A POTRAVINÁRSTVE V SLOVENSKEJ REPUBLIKE ZA ROK 2019

- zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov,
- výnos Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky z 10. decembra 2014 č. 660/2014-100 o poskytovaní podpory v poľnohospodárstve, potravinárstve, lesnom hospodárstve a rybnom hospodárstve

Národné podpory boli legislatívne zabezpečené:

- výnosom Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky z 5. mája 2011 č. 536/2011-100 o podrobnostiach pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a pri rozvoji vidieka v znení neskorších predpisov.

SPRÁVA O POĽNOHOSPODÁRSTVE A POTRAVINÁRSTVE V SLOVENSKEJ REPUBLIKE ZA ROK 2019
Tab. 6 Dotácie na národné podpory a štátnu pomoc v rámci kapitoly MPRV SR (v €)

Tituly	2018	2019
Dotácia na chránený chov plemenných koní Národný žrebčín Topoľčianky š. p.	1 485 000	1 600 000
Dotácia na činnosť dostihovej autority - Závodisko Bratislava	1 275 000	1 400 000
Dotácia na správu, zachovanie prevádzkyschopného stavu hydromelioračného majetku vo vlastníctve štátu a likvidáciu nefunkčných častí majetku - Hydromeliorácie	1 525 000	1 635 000
Národné podpory - dotácie nefinančným subjektom spolu	4 285 000	4 635 000
Opeľovacia činnosť včiel (Slovenský zväz včelárov)	421 354	927 728*
Opeľovacia činnosť včiel (Slovenskí včelári)	78 484	176 172*
Zabezpečenie úloh pre potreby rezortu (SPPK, SLK, SPK, AKS, SZPM)	208 497	249 000
Organizovanie výstav, súťaží a účasť na medzinárodných podujatiach (obč.združ.)	40 000	136 000
ÚNIA regionálnych združení neštátnych lesov Slovenska	20 000	15 000
Gemerské regionálne združenie vlastníkov neštátnych lesov	5 000	5 000
Združenie vlastníkov spoločenstevných a súkromných lesov Banskobystrického kraja	5 000	5 000
Združenie mladých farmárov na Slovensku (ASYF)	4 000	4 000
Slovenský zväz prvovýrobcov mlieka (SZPM)	0	5 000
Spolok cukrárov Slovenska	0	3 000
Slovenský zväz chovateľov	0	10 000
Slovenský zväz záhradkárov	0	5 000
Ovocinárska únia Slovenskej republiky	0	5 000
Zväz zeleninárov a zemiakarov Slovenska	0	5 000
Občianske združenie ZAD	0	10 000
OZ Chováme doma	0	2 000
Slovenské združenie chovateľov koní – občianske združenie	0	15 000
Nadácia Komory veterinárnych lekárov Slovenskej republiky	0	10 000
OZ ZELENĽ	0	12 000
Občianske združenie Tradičná chuť regiónov Slovenska	0	5 000
SPORT FEST	0	5 000
Schola silva	0	15 000
Kompenzácia strát na zvieratách v dôsledku nariadených veterinárnych opatrení pre chovateľov – nepodnikateľov (fyzické osoby) za včelí mor a africký mor ošipaných	94 267	167 338
Národné podpory celkom - bežné transfery	5 166 602	6 291 238
Štátna pomoc - podpora podnikateľských subjektov podľa Výnosu MPRV SR č. 660/2014-100	4 401 820	47 762 521
SPOLU národné podpory a štátna pomoc	9 568 422	54 053 759

Prameň: Odbor technickej pomoci programov EÚ a štátnych podpôr, MPRV SR, 2019

SPRÁVA O POĽNOHOSPODÁRSTVE A POTRAVINÁRSTVE V SLOVENSKEJ REPUBLIKE ZA ROK 2019

* Subjekt Slovenskí včelári vrátil na účet MPRV SR z poskytnutej sumy 176 172 Eur nevyčerpané prostriedky vo výške 740 Eur dňa 10.03.2020 a subjekt Slovenský zväz včelárov z poskytnutej sumy 927 728 Eur vrátil nevyčerpané prostriedky na účet MPRV SR vo výške 2 092 Eur dňa 13.03.2020.

Tab. 7 **Štátna a minimálna pomoc v rokoch 2018 a 2019** (v €)

Tituly	2018	2019
Zabezpečenie účasti chovateľov a pestovateľov na výstavách	104 000	105 000
Založenie a vedenie plemennej knihy a plemenárskej evidencie	449 995	499 727
Kontrola úžitkovosti, testovanie a odhad plemennej hodnoty hospodárskych zvierat	1 182 150	1 191 224
Účast' spracovateľa na výstave (pomoc de minimis)	300 000	691 833
Podpora na prijímanie znevýhodnených pracovníkov vo forme mzdových dotácií	45 953	0
Podpora v lesnom hospodárstve na plnenie mimoprodukčných funkcií lesov (pomoc de minimis)	2 296 013	2 496 408
Náhrada škôd spôsobených nepriaznivou poveternostnou udalosťou, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe (sucho)	0	15 581 245
Štátna pomoc na platby poistného	0	3 982 182
Úhrada trhovej hodnoty hospodárskych zvierat v dôsledku nariadených veterinárnych opatrení	0	179 998
Štátna pomoc vo forme úľav na environmentálnych daniach (ZELENÁ NAFTA 2019+)	0	23 034 904
SPOLU národné podpory a štátna pomoc	4 378 111	47 762 521

Prameň: Odbor technickej pomoci programov EÚ a štátnych podpôr, MPRV SR, rok 2019

Na štátnu pomoc a národné podpory bolo v roku 2018 vynaložených 9,57 mil. € a v roku 2019 54,05 mil. €, čo predstavuje takmer šesťnásobné medziročné zvýšenie, a to z dôvodu zavedenia a vyplatenia štátnej pomoci vo forme úľav na environmentálnych daniach (ZELENÁ NAFTA 2019+). Veľký objem bol vyplatený aj na náhradu škôd spôsobených nepriaznivou poveternostnou udalosťou, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe (sucho).

6. CELKOVÁ PODPORA NA POĽNOHOSPODÁRSTVO A ROZVOJ VIDIEKA

Všeobecné služby

Všeobecné služby pre poľnohospodárov boli vykonávané prevažne špecializovanými inštitúciami v rámci rezortu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka. Patrí sem:

- *Výskum a vývoj:* výskumné ústavy rezortu, národné opatrenia (zachovanie a starostlivosť o genofond zvierat, výskum a vývoj na zachovanie a starostlivosť o genofond rastlín, výskum a vývoj na zachovanie a rozširovanie genetického základu pestovaných rastlín),

SPRÁVA O POĽNOHOSPODÁRSTVE A POTRAVINÁRSTVE V SLOVENSKEJ REPUBLIKE ZA ROK 2019

- *Vzdelávanie*: zmluva s Agroinštitútom Nitra, štátny podnik, príspevok pre Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov (IVVL) a Agentúru pre rozvoj vidieka (ARVI) na zabezpečenie vzdelávacích aktivít,
- *Služby špecializovanej štátnej správy*: Plemenárske služby SR, štátny podnik (výdavky na registre CEHZ), Rozpočtové organizácie: ŠVPS SR, Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky a Plemenárska inšpekcia,
- *Infraštruktúra*: pozemkové úpravy z rozpočtovej kapitoly MPRV SR (mimo opatrení PRV SR),
- *Marketing a propagácia*: propagácia rezortu, marketingové aktivity poľnohospodárskych výrobkov a potravín, vrátane Značky kvality SK,
- *Ostatné služby*: inštitucionálne výdavky MPRV SR, PPA, informatizácia rezortu, rezortná štatistika, zahraničná spolupráca rezortu a transfer pre Múzeum vo Sv. Antone.

Tab. 8 Štruktúra podpôr na všeobecné služby (v mil. €)

Tituly	2018	2019
Výskum a vývoj	3,0**	3,0**
Vzdelávanie	0,4	0,57
Služby organizácií štátnej správy	78,93	66,4
Infraštruktúra	0,55	0,02
Marketing a propagácia	0,61	0,63
Ostatné služby	53,69	67,88
Všeobecné služby spolu	134,20*	135,51*

Prameň: MPRV SR; * nezahŕňa výšku finančných prostriedkov na národné podpory a štátnu pomoc, ktoré sú zahrnuté v časti o štátnej pomoci a národných podporách; ** Údaje o výskume a vývoji sú podrobnejšie uvedené v Tab.9

Finančné prostriedky na vedu a výskum v roku 2019 boli rozdelené na dve skupiny výdavkov: účelová forma podpory výskumu a vývoja a inštitucionálna forma podpory výskumu a vývoja.

Tab. 9 Finančné prostriedky na vedu a výskum v rezorte MPRV SR za rok 2019(v €)

Názov organizácie výskumu a vývoja	Inštitucionálna forma v €	Účelová forma v €	Spolu čerpané finančné prostriedky na vedu v €	Počet projektov riešených a financovaných v rámci účelovej formy
Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum	1 151 388	1 528 130	2 679 518	14
Národné lesnícke centrum	169 562	153 045	322 607	1
Spolu	1 320 950	1 681 175	3 002 125	15

Prameň: Odbor pôdohospodárskej politiky, MPRV SR, 2018

Najvýznamnejšie realizačné výstupy z rezortných projektov výskumu a vývoja za rok 2019:

Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum

1. Vedecká monografia: Kobza, Jozef – Barančíková, Gabriela – Makovníková, Jarmila – Dodok, Rastislav – Pálka, Boris – Styk, Ján – Širáň, Miloš. 2019. Monitoring pôd Slovenskej republiky. Aktuálny stav a vývoj monitorovaných pôd ako podklad k ich ochrane a ďalšiemu

- využívaníu. Publikácia pri príležitosti 25. výročia realizácie monitoringu pôd na Slovensku. Výsledky Čiastkového monitorovacieho systému – Pôda za obdobie 2013 – 2017 (5. cyklus). Vydal: NPPC – VÚPOP Bratislava, 2019, 1. vydanie, 254 s. ISBN: 978-80-8163-033-0.
2. Metodická príručka pasportizácie genetických zdrojov rastlín v informačnom systéme pre genetické zdroje rastlín Slovenska GRISS (Genetic Resources Information System of Slovakia) / Ľubomír Mendel. - 1.vyd. - Piešťany : NPPC-VÚRV, 2019. - 20 s. - Samostatná príloha časopisu Genofond : odborný časopis pre ochranu a využitie genetických zdrojov rastlín. - ISSN 1335-5848 - Roč. 23, č. 1 (2019).
 3. Metodická príručka: Pestovanie brusnice vysokej (*Vaccinium corymbosum* L.) a obsah bioaktívnych látok v plodoch tohto ovocia v podmienkach severného Slovenska (Medvecký, M.- Daniel, J), vyd. NPPC - VÚTPHP, 2019, 45 s., ISBN 978-80-89800-15-5.
 4. Energetické plodiny vo vzťahu k pôdnemu prostrediu. (Šoltysová, B. – Danilovič, M.). vyd. NPPC – VÚA Michalovce, 2019, 60 s. ISBN 978-80-973565-0-7.
 5. Internetová aplikácia **EkonomMOD pigs** - web-aplikácia určená pre manažment chovov s cieľom poskytnúť farmárom nástroj na determinovanie manažérskych rozhodnutí, potrebných pre zvyšovanie rentability chovu ošípaných.

Najväčší podiel na všeobecných službách v rokoch 2018 a 2019 mali služby ústavov špecializovanej štátnej správy, ktorých činnosť sa zameriavala predovšetkým na kontrolu dodržiavania fytoosanitárnych, zooveterinárnych a hygienických predpisov, s cieľom zachovania bezpečnosti potravín.

Tab. 10 Celkové výdavky na poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka v rokoch 2018 a 2019 (v mil. €)

Tituly	2018			2019		
	EÚ	SR	Spolu	EÚ	SR	Spolu
Trhovo orientované výdavky	9,37	3,69	13,06	12,68	3,98	16,66
Priame platby	443,66	4,67	448,33	486,51	4,12	490,63
PRV SR 2014-2020	201,28	69,23	270,51	211,12	71,78	282,9
OP RH SR 2014 - 2020	0,71	0,18	0,89	0,51	0,17	0,68
Štátna pomoc a národné podpory	0	9,57	9,57	0	54,05	54,05
Všeobecné služby	0	134,2	134,2	0	135,51	135,51
SPOLU	655,02	221,54	876,56	710,82	269,61	980,43

Prameň: MPRV SR

*Priame platby sú podrobne rozpísané v tabuľke č. 2 a 3

Výdavky do slovenského pôdohospodárstva sa v roku 2019 zvýšili oproti predchádzajúcemu roku 2018 z 876,56 na 980,43 mil. € (11,8%).

Najväčší podiel na celkových výdavkoch (50,0 %) predstavovali výdavky na priame platby. Druhou skupinou podpôr, ktorá sa podieľala 28,8 % na celkových výdavkoch, boli prostriedky na rozvoj vidieka z PRV SR 2014 – 2020. Zostávajúcich 21,2 % tvorili výdavky na všeobecné služby, TOV, OP RH SR 2014 – 2020 a štátnu pomoc a národné podpory.